

www.plsavez.hr

Nova internetska stranica HPS-a

Branko Meštrić, Zagreb i Jure Kodžoman, Sinj

Otkada je 1999. godine otvorena prva web-stranica HPS-a na adresi *pubwww.srce.hr/hps* pa zatim na *hps.inet.hr*, te su stranice postale središnje planinarsko mjesto na hrvatskom Internetu. Istodobno, počelo se u HPS-a na raznim razinama razmišljati i razgovarati o sadržajima koji bi se trebali naći na web-stranici HPS-a te o načinu njihove prezentacije. Prirodno, sadržaj se razvijao usporedno s porastom broja posjetitelja web-stranica Saveza, no zbog velike količine materijala i vrlo raznolike djelatnosti unutar HPS-a, bio je uvijek dostupan tek razmjerno malen dio sadržaja koji bi posjetiteljima interneta bili zanimljivi.

O pitanju kako prezentirati HPS, planinarstvo i planine, a istodobno zadovoljiti potrebe, mogućnosti i želje svih komisija, društava i planinara bilo je raznih, čak i izrazito kvalitetnih ideja, ali nijedna nije naišla na dovoljno veliko oduševljenje, a ni na plodno tlo kod planinara. Svako kao da je nešto nedostajalo. Jedno je od ključnih pitanja bilo kako osmisлити jednostavan i pregledan web za preko 200 samostalnih subjekata, planinarskih društava, najčešće bez profesionalnih i stručnih suradnika, dapače, s mnogo nevjestih za internet, ali vrlo upućenih u planine i planinarstvo.

Negdje u veljači ove godine sinula je jedna smjela ideja – nešto sasvim drugačije, novo na ovim stranicama: wiki! Ako ne računamo dvije godine raznih pilot projekata, testiranja i ispitivanja mišljenja, od prve ideje trebalo je samo tri mjeseca instalacije, prevođenja i prilagođavanja wikija saveznom potrebama, odnosno, paralelnog rada na koncipiranju sajta, prikupljanju i prilagođavanju materijala, i krajem svibnja nova je stranica već bila ne samo živa, već i ugodno popunjena informacijama, otvorena i spremna za rad svima koji to žele i mogu.

Internet uživo

Budući da više raznih saveza i političkih stranaka ima istu kraticu kao i Hrvatski planinarski savez (Hrvatski plivački savez, Hrvatski plesni savez, Hrvatska pučka stranka...) internetska domena *www.hps.hr* već je davno zauzeta, pa je za novu adresu Hrvatskog planinarskog saveza odabrana domena *www.plsavez.hr*. Iako je ime u početku zvučalo čudno, nekako smo srcem srasli uz njega, pa sada sve planinarske aktivnosti Saveza koje se odvijaju na internetu zovemo interno jednostavno »plsavez«.

Osim toga, i skućili smo se – dok smo do prije bili podstanari kod Iskon interneta, za novu domenu Savez je kupio poslužitelj, a Hrvatske šume, kao sponzor, dale su vezu na majku svih mreža i sada postojimo na svom vlastitom serveru, dakle doslovno – svoji na svome. Ako nas trebate, slobodno potražite: *www.plsavez.hr*.

Smisao ovog članka nije zamarati čitatelja nepotrebnim tehničkim detaljima, ali za znalce napomena da iza adrese *www.plsavez.hr* stoji *Debian GNU/Linux* operativni sistem, *Moin-Moin* wiki »motor« koji smo sami prilagodili svojim potrebama, te *Exim mail server* za elektronsku poštu. Stroj je P4 na 2.8GHz i 512 Mb RAM-a, te 160 Gb diska. Cijev prema internetu široka je 10 Mb/s. Administratori su Branko Meštrić i Jure Kodžoman, a za tehnički se dio skrbe Jure Kodžoman i Davor Ocelić.

Tko održava podatke na stranici HPS-a

No, reći ćete – što je tu tako posebno? Pa danas svaki mali obrtnik i srednji poduzetnik ima svoju domenu i stranice. To je istina, ali... HPS je savez koji okuplja preko 200 raznih društava, različitih profila i interesa. A u tim članicama djeluje više od 20000 planinara: penjača, alpinista i speleologa. Cilj je zato bio

izraditi mjesto koje će okupiti sve naše članice, dati potrebnu informaciju svakom našem (sadašnjem i budućem) članu, cijelom svijetu, a i bližoj okolini. Ujedno je bio cilj osigurati da svaka članica i svaki član koji to želi i nešto malo zna, može doprinijeti oblikovanju i sadržaju na tom webu. Do sada, osim Planinarskog foruma, stranice HPS-a gotovo da i nisu imale nikakvu interakciju sa članstvom.

Princip wikija to omogućava: onaj tko ima informaciju iz prve ruke pozvan je, čak i izazvan, da informaciju podijeli sa svima drugima. Svako tko primijeti pogrešku, zastarjelu informaciju ili uoči da nešto nedostaje pozvan je da tu informaciju promijeni. Kako? Otići će na internetsku stranicu, kliknut će »Uredi« – i promijeniti je ili napraviti novu stranicu! Za to ne treba biti nikakav specijalni web dizajner, programer ili veliki poznavatelj računala, već samo dobar poznavatelj planine. E to je wiki!

Za planinare bi se moglo reći da su specifična zajednica osobenjaka koji vole planine i koji se udružuju radi zajedničkog planinarenja, ali i radi zajedničkih interesa. Jednako im može biti hobi lunjanje planinom i prikupljanje podataka o nekoj planini, nekima čak i pisanje o planinama. Sigurni smo da će se oko ovog projekta s vremenom okupiti velik broj zanesenjaka, koji će obraditi sve važne podatke o hrvatskom planinarstvu i planinama. Spomenimo tek kao lijep primjer da se već na početku projekta pojavio Vibor, kojeg znaju tek redoviti posjetitelji Biokova, koji je sam, iz čiste ljubavi prema Biokovu, opisao većinu pristupnih putova na

ALAN ČAPLAR

Administratori Davor Očelić, Jure Kodžoman i Branko Meštrić kraj netom postavljenog računala na kojem se fizički nalazi www.plsavez.hr

mnoge biokovske vrhove. Takvih primjera ima sve više i više, a mi se nadamo da će se naša wiki obitelj proširiti i da ćemo imati ne samo najsvježije opise svih hrvatskih planina, kuća, putova, jama i stijena, već i našim članovima zanimljivih stvari izvan naše domovine. A možda jednog dana netko sve to odluči i prevesti na taj univerzalni svjetski jezik. I na to smo spremni.

Dakle, na webu HPS-a danas svaka članica ima svoje stranice koje može sama postavljati i održavati, svaki planinarski dom i kuća ima svoju stranicu, a svaki pravi planinar koji to želi može oblikovati i postaviti svoje osobne stranice.

Zaglavlje web-stranice www.plsavez.hr – ključan gumbić je »URED« – prvi lijevo dolje (na zelenoj traci)

Polazište je, dakako, da svako društvo brine o svojim stranicama i, ako ima dom, da održava podatke i o njemu. Sve to radi već ovog trenutka, učinkovito, jednostavno i sigurno.

Što i zašto Wiki?

Ako vam se sama riječ *wiki* čini čudnom i egzotičnom, sasvim ste u pravu. Naziv dolazi od havajske riječi koja označava nešto jednostavno i polako. A otprilike zato smo i odabrali wiki tehnologiju.

Glavno je da svatko tko to želi može krajnje jednostavno oblikovati kvalitetan i upotrebljiv internetski sadržaj. Da biste postavili svoju stranicu na internet ne treba vam doslovno ništa – samo pristup internetu. Ako možete surfati po internetu – a to znači da imate vezu i da ste pismeni – znači da možete kreirati i svoje stranice na www.plsavez.hr. I to bi, što se wikija tiče, bilo sve.

Ipak smo namjerno malo zakomplicirali, jer bi bilo nezgodno kad bi baš svatko, »sa ceste«, mogao doći i »brljati« po svojim, ali i tuđim

stranicama. Stoga smo uveli uvjet da svi suradnici wikija moraju biti članovi HPS-a i da se moraju predstaviti svojim imenom i prezimeom kad žele nešto raditi.

Kad jednom uđete, možete raditi zaista sve na svojim, ali i na tuđim stranicama: možete izbrisati nečiji višesatni trud i napisati da se Svilaža nalazi u Slavoniji. No, Wiki bilježi tko je kada što radio, a sigurno ne biste razbijali tuđe prozore kad biste znali da kod svakog prozora piše »razbio taj i taj, jučer u 12:48«. Za razliku od razbijenih prozora iz primjera, na Wikiju nema ni brige oko staklarskih radova: tu postoji mali vremeplov koji će vratiti stanje na trenutak prije nego se nezgoda dogodila. Dakako, već sljedeći put Wiki neće pustiti nevaljalca da pristupi.

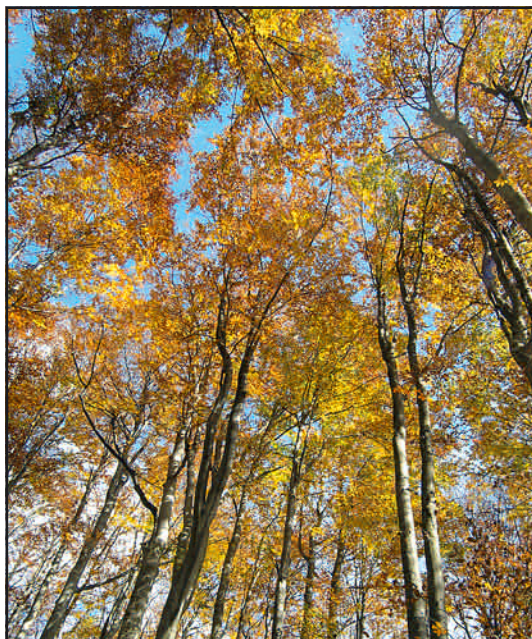
Što ima na webu HPS-a?

A sad malo prizemnih stvari. Najprije – ove internetske stranice postavio je HPS i logično je da su one najprije (ali to i nije najvažnije!) i službene stranice te organizacije, dakle svojega vlasnika. To je normalno i smisleno, od internetskih stranica jedne ozbiljne organizacije to se očekuje. Međutim, glavna namjera i namjena ovih stranica jest da upravo adresa www.plsavez.hr bude središnja adresa na kojoj se u ovoj zemlji mogu dobiti sve informacije koje imaju ikakve veze s planinarstvom, planinama i planinarima. Želimo da svatko tko na internetu potraži informaciju s ovih područja zakuca upravo na naša vrata. Dakle, da plsavez.hr bude hrvatski planinarski portal.

Radi lakšeg snalaženja, pojasnimo detaljnije svaki dio.

Cjelina **Planinarstvo** okuplja sve stranice koje se bave formalnom strukturom planinarske organizacije, sastavom i djelatnošću tijela HPS-a te planinarskim djelatnostima. Svaka članica HPS-a, dakle svako planinarsko društvo, ima ovdje svoju internetsku stranicu koju može samo uređivati i nadograđivati, ali može i s nje napraviti preusmjerenje na svoje postojeće klasične web-stranice, ima li ih. Tu su stranice svih komisija HPS-a, svih djelatnosti u Savezu itd.

Cjelina **Planine** još je jasnija. Tu su internetske stranice svih planina, ali i većine planinarskih putova i obilaznica, planinarskih kuća...

U trenutku izlaska časopisa »Hrvatski planinar«, sadržaj novog broja već je na svojoj internetskoj stranici

dakle svega što se odnosi na planine. Netko tko bi htio urediti, recimo, katalog gorskog cvijeća, radio bi to na ovom dijelu.

Planinari. Treći glavni segment posvećen je planinarima i mjesto je koje govori o planinarima i za planinare, gdje planinari mogu reći svoju. Već u startu ovdje možete pronaći web-stranice s podacima o više od 800 najuglednijih hrvatskih planinara iz povijesti i sadašnjosti, osobne stranice svakog pojedinca tko želi postaviti svoje stranice, a pronaći ćete tu i poneki zanimljiv članak, korisnu informaciju, koristan link. Osim toga, tu se nalazi i najpopularniji dio starih web-stranica, Planinarski forum (*forum.plsavez.hr*) u novom ruhu. On je ostao ono što je bio i na starijim stranicama, ali smo proširili opseg tema na njemu, pa sada djelomično služi i za koordinaciju članova wikija, koji na njemu rješavaju određene nejasnoće.

Osim ova tri osnovna segmenta, tu su i **stranice HGSS-a**, članice HPS-a, a istodobno i samostalne službe, a naravno da na webu moraju biti i **stranice HPS-ova časopisa »Hrvatski planinar«**.

Časopis je predstavljen najavom sadržaja novih brojeva, ali i arhivom iz njegove bogate stogodišnje povijesti, a tu su i korisne upute za autore članaka.

Kako nam se pridružiti

Jeste li na stranicama primijetili kakvu pogrešku, piše li negdje da je na vrhu gumeni žig, a vi ste jučer primijetili da je potrgan, ne oklijevajte i pošaljite prijavu sa svojim podacima o članstvu, imenom, prezimenom i adresom na e-mail prijave@plsavez.hr i potruditi ćemo se da vrlo brzo postanete dio naše obitelji. Nakon toga, što god da vam zapne za oko moći ćete lako promijeniti čim se navečer vratite do svog interneta.

Bavite li se nekim posebnim segmentom planinarstva, imate podatke koji bi mogli biti korisni i drugim planinarima, znate li i pišete zanimljive stvari o planinama ili nečemu od interesa za planinare – također ste pozvani da se prijavite. Ako pak imate nove velike ideje ili čak mislite da sve ovo nije dobro – javite se, udite u tim, i počnite raditi. Sve ovo do sada napravili su volonteri entuzijasti i naravno da će budućnost ovog sajta određivati samo dobra volja, znanje i inventivnost upravo vas, nekih budućih planinara-znalaca dobre volje i široka srca.

Zanimljive činjenice i brojke

Kao zanimljivost, dovoljno je možda reći da je i ovaj članak napisan na wikiju. Statistike radi, reći ćemo da se na wikiju trenutno nalazi 2300 stranica koje mjesečno posjeti oko deset tisuća ljudi. Mjesečno se pregleda oko 100.000 stranica, što znači u prosjeku deset po posjeti. Najviše smo posjećeni u vremenu od 9–17 sati, i to tijekom tjedna. Osim toga, možda je zanimljivo napomenuti da je za potrebe ovog projekta Jure Kodžoman potpuno preveo *MoinMoin* wiki alat na hrvatski jezik, te za nj izgradio i temu, koja je danas i službeno *MoinMoin* tema. Neko vrijeme dizajn stranica www.plsavez.hr bio je na top-listi 10 najboljih wiki stranica u svijetu.